

کنوانسیون صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس»

نویسنده و برگردان: سوسن چراغچی

مقدمه

جهانی شدن روز افزون و تغییر و تحولات اجتماعی و شرایط خاصی که این پدیده‌ها برای جوامع ایجاد می‌کنند، از جمله، عدم بردباری اقوام در شناخت و احترام به فرهنگها و مظاهر فرهنگی متعلق به یکدیگر، تهدیدات مهلکی هستند که بخش غیرمادی میراث فرهنگی اقوام مختلف را با خطر زوال، کم اهمیت شدن و یا نابودی کامل مواجه ساخته‌اند.

از سوی دیگر اهمیت «میراث فرهنگی ناملموس» به عنوان انگیزه مهم تنوع فرهنگی و ضامن توسعه پایدار، جایگاه خاصی را در افکار اندیشمندان و صاحبان تدبیر جهانی در عرصه فرهنگ بدست آورده و حساسیت و توجه عمیقی را نسبت به لزوم حمایت از این مقوله در برابر خطرات و تهدیدات گسترده مواجه با آن ایجاد نموده است.

تنظیم و تصویب کنوانسیون صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس»، توسط سازمان یونسکو، حاصل این حساسیت و توجه جهانی بوده است. در واقع یونسکو با تصویب این قطعنامه به این باور رسیده است که حمایت از «میراث فرهنگی ناملموس» جوامع گوناگون جهان، بدون همیاری و مشارکت کشورها میسر نیست و در شرایطی که هنوز هم اصل حاکمیت کشورها در عرصه روابط و حقوق بین‌الملل لاقدر در گستره فرهنگ ملتها حرف نخست را می‌زند، حمایت از میراث فرهنگی ناملموس بدون توسل به یک ابزار حقوقی مورد تایید جمع کثیری از کشورهای جهان امکان‌پذیر نمی‌باشد.

کنوانسیون صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» می‌تواند: اولاً کشورها را نسبت به لزوم حفظ و حمایت از جنبه‌های گوناگون «میراث فرهنگی ناملموس» موجود در سرزمینهای تحت حاکمیت آنها که بعضاً در معرض تهدیدات جدی نابودی و زوال می‌باشند، آگاه نموده و ثانیاً تلاش آنان را در این خصوص سازماندهی و در مسیری درست و مفید هدایت نماید.

در کنوانسیون حاضر ضمن تعریف «میراث فرهنگی ناملموس» و مصادیق آن، نحوه همکاری کشورها در سطوح ملی، نیمه منطقه‌ای، منطقه‌ای و بین‌المللی تبیین می‌شود. در این کنوانسیون، ضمن تشکیل کمیته بین‌الدول، صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس»، وظیفه اجرای اموری نظیر تهیه دو فهرست مصادیق «میراث فرهنگی ناملموس» و «میراث فرهنگی ناملموس» نیازمند صیانت فوری با معرفی و کمک کشورهای عضو، ارائه خدمات فنی و آموزش کارشناسان، تنظیم استانداردها و تامین تجهیزات و کارشناسان و در مواردی، اعطای وام و هدایا به کشورهای عضو متقاضی، به این کمیته محول گردیده است.

آنچه نیازمند توجه است، آن است که این سند بین‌المللی نیز با رعایت اصل حاکمیت کشورها، تنها آن دسته از «میراث فرهنگی ناملموس» کشورها را مد نظر قرار می‌دهد که از سوی کشورهای عضو معرفی شده باشند.

با این وجود، کنوانسیون حاضر به لحاظ اینکه اولین سند بین‌المللی مصوب یونسکو در ارتباط با «میراث فرهنگی ناملموس» است، قابل توجه می‌باشد.

در بخش ذیل به تشریح برخی از اصطلاحات مورد نظر در متن کنوانسیون پرداخته می‌شود و در انتها، ترجمه کامل کنوانسیون صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» خواهد آمد.

اصطلاحات به کار رفته در کنوانسیون

صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس»

یک نتیجه مادی یا هر چیز دیگری که ریشه در فرهنگ سنتی فولکلور دارد و متعلق به میراث فرهنگی است.

۶- فضای فرهنگی:

هر مکانی که در آن فعالیت‌های معروف و سنتی انجام می‌شود. همچنین یک زمان مدام در حال تکرار که وجه مشخصه آن یک رویداد اجتماعی است. حیات چنین فضای فرهنگی، فیزیکی یا زندگی دنیوی انسان‌ها به رویدادها، اقدامات اجتماعی و آرمان‌هایی که در آن به منصفه ظهور می‌رسند، بستگی دارد.

۷- انتقال:

انتقال اقدامات و آرمان‌های اجتماعی که ویژگی یک جامعه هستند، اتخاذ و انتقال آنها به وسیله همه شیوه‌های ممکن، به نسل‌های آینده.

۸- مکانیسم‌های انتقال:

اشکال، رسوم یا اقدامات اجتماعی که تحقق، اتخاذ و انتقال اجزا غیرمادی هویت فرهنگی به نسل‌های آینده را در چارچوب آفرینش مستمر امکان‌پذیر می‌سازد.

۹- آفرینش:

محصول مادی یا غیرمادی قوه آفرینش انسان. این آفرینش می‌تواند ثمره فعالیت فردی باشد که اگر جامعه آن را پذیرفت و به کار گرفت، ارزش گروهی پیدا می‌کند. همچنین می‌تواند یک اقدام اجتماعی باشد که دائماً از نسلی به نسل دیگر تکامل می‌یابد.

۱۰- قوه آفرینش:

استعداد ذاتی انسان‌ها در ابداع مفاهیم، شیوه‌های ابراز و عوالم خیالی اولیه.

۱- صیانت:

عمل و تأثیر ناشی از هرگونه اقداماتی که با هدف تضمین دوام میراث فرهنگی غیرمادی صورت می‌گیرد. اینگونه اقدامات شامل شناسایی، مستندسازی، ترویج، احیاء و انتقال جنبه‌های مختلف میراث غیرمادی در همه مظاهر آن هستند.

۲- مکانیسم‌های صیانت:

استانداردها، قواعد و مؤسساتی که به واسطه آنها اجرای اقدامات با هدف ماندگار ساختن میراث فرهنگی غیرمادی میسر می‌شود، امکان دارد این مکانیسم‌ها ملی یا بین‌المللی باشند.

۳- جامعه:

افرادی که دارای احساس تعلق به یک گروه واحد هستند. این احساس می‌تواند به شکل احساس هویت یا احساس یک رفتار، فعالیتها و یک سرزمین مشترک ظاهر شود. امکان دارد افراد به چند جامعه تعلق داشته باشند. همچنین این امکان وجود دارد که یک جامعه متشکل از نسل‌های گوناگون باشد.

۴- نمایش:

نشانه‌های دیداری، شنیداری، حرکتی یا نوشتاری که به واسطه آنها یک جامعه فرهنگی یا جنبه‌های مهم اقدامات اجتماعی آن جامعه شناسایی می‌شود.

۵- ابراز:

۱۱- افراد خلاق:

قرار می‌گیرند و یا بزرگنمایی می‌شوند. معمولاً در کنار این اقدامات، کارهای دیگری چون رقص، موسیقی و سایر فعالیتهای نمایشی هم ارائه می‌شود.

آن دسته از اعضاء یک جامعه که بیش از سایرین در تغییر شکل و تعدیل اقدامات و نمایشهای اجتماعی فعالیت می‌کنند.

۱۷- دانش و اقدامات مربوط به طبیعت:

مفاهیم مربوط به محیط زیست طبیعی، نظیر قالبهای مادی دنیوی و فضایی؛ فعالیتها و دانش کشاورزی؛ دانش و اقدامات اکولوژیکی؛ داروسازی و اقدامات درمانی؛ کیهان‌شناسی؛ دانش دریانوردی؛ شناخت ادیان الهی و معابد؛ باورها و اقدامات جادوگری، معنوی، الهی، کیهان‌شناسی و مذهبی در ارتباط با طبیعت، اقیانوس‌شناسی، آتش‌فشان‌شناسی، اقدامات و حفاظت زیست‌محیطی؛ ستاره‌شناسی و جوشناسی؛ دانش استخراج معادن؛ سیستم‌های حساب و ریاضیات؛ دامداری؛ آب‌شناسی؛ نگهداری، تهیه، پردازش و تخمیر مواد غذایی؛ هنرهای پرورش گل؛ و هنرها و دانش بافندگی.

۱۸- سنت:

دانش، باورها و اقدامات اجتماعی که از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شوند.

۱۹- میراث فرهنگی ملموس:

محصولات مادی ناشی از «میراث فرهنگی ناملموس» یا در خدمت حمایت از این میراث. میراث فرهنگی ملموس نمی‌تواند بدون مراجعه به «میراث فرهنگی ناملموس» وجود داشته باشد.

۲۰- حمایت:

اقداماتی که با هدف پیشگیری صورت می‌گیرد و این کار توسط یک استاندارد حقوقی بین‌المللی، اقدامات و نمایش‌های اجتماعی معین که جوامع را از آسیب دیدن متمایز می‌سازد، انجام می‌شود.

۱۲- سنت شفاهی:

انتقال توسط کلام و سینه به سینه (بدون کمک مادی) اطلاعات گذشته.

۱۳- ابراز شفاهی:

آن دسته از جنبه‌های میراث فرهنگی غیرمادی که از طریق سخن گفتن یا آواز بیان می‌شود.

۱۴- اشکال ابراز شفاهی:

نمایشها و ابرازهای عمومی یا خصوصی به صورت شعر تاریخ افسانه اسطوره و انواع دیگر روایت اهمیت و اعتبار برای جوامع فرهنگی

۱۵- هنرهای نمایشی [هنرهای تئاتری]:

موسیقی تولید شده توسط آلات و ادوات موسیقی و صدایی، رقص، آواز درام تئاتر، داستان‌سرایی، شعرخوانی، پانتومیم و سایر اقدامات نمایشی که شاهدهی بر قوه آفرینش جوامع هستند.

۱۵- اقدامات اجتماعی:

فعالیهایی که باعث پیدایش مفاهیم، دانش و مهارتهایی می‌شوند که مدام کاملتر می‌شوند. این فعالیتها با روابط اجتماعی، رده اجتماعی، روشهای تصمیم‌گیری و آرزوهای گروهی پیوند دارند.

۱۶- جشنواره:

یک تجمع گروهی که در طی آن رویدادهایی که برای جامعه فرهنگی اهمیت دارند، اعلام می‌شوند، و مورد تجلیل

۲۱- حفظ وضع موجود.

هر گونه اقدام، با هدف حفظ اقدامات و نمایشهای اجتماعی

معین

۲۶- مستندسازی

ثبت میراث فرهنگی غیر مادی

۲۷- حفاظت

هرگونه عملیاتی که بواسطه آنها اقدامات و نمایشهای اجتماعی، در برابر همه اشکال مسامحه، تخریب، یا استثمار حفظ می شوند.

۲۸- شناسایی

توصیف فنی هر یک از اجزای متشکله میراث فرهنگی غیر مادی که معمولاً این اقدام بعنوان بخشی از عملیات سیستماتیک فهرست برداری از میراث مورد نظر انجام می شود.

۲۹- کنوانسیون

یک تعهد بین المللی در مورد یکسری استانداردها و قواعد که برای تعداد کثیری از کشورها کاربرد داشته و قابل اجراست.

۳۰- جامعه فرهنگی:

جامعه ای که بواسطه فرهنگ و یا رهیافت فرهنگی خاص خود از سایر جوامع مجزا است.

۳۱- جامعه بومی:

جامعه ای که اعضای آن، خود را متعلق به یک سرزمین خاص می دانند. این امکان وجود دارد که هر یک سرزمین بیش از یک جامعه بومی را در خود جای داده باشد.

کنوانسیون بین المللی صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» کنفرانس عمومی سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد که از این پس یونسکو خوانده می شود، در سی و دومین نشست خود که از تاریخ ۲۹ سپتامبر تا ۱۷ اکتبر ۲۰۰۳ در پاریس برگزار گردید،

۲۲- ترویج

ایجاد آگاهیهای مثبت در خصوص جنبه های میراث فرهنگی بطور اعم و میراث غیر مادی بطور اخص

۲۳- احیاء (در خصوص جامعه فرهنگی)

الف- احیا و یا ابداع مجدد اقدامات و نمایشهای اجتماعی که دیگر جریان ندارند یا در حال منسوخ شدن هستند. ب- بازآفرینی شرایطی که بواسطه آنها اقدامات و نمایشهای اجتماعی معین می توانند بدون معرفی عناصر فرعی که از خارج بر جامعه وارد می شوند روی دهند.

۲۴- احیاء (در خصوص سیاستهای فرهنگی)

الف- پیش بینی ترغیب و حمایت از یک جامعه محلی (البته با موافقت آن جامعه) برای احیای اقدامات و نمایشهای اجتماعی که دیگر جریان ندارند و یا در حال منسوخ شدن هستند.

ب- اقداماتی که به موجب آنها، یک جامعه محلی (البته با موافقت آن جامعه) ترغیب و حمایت می شود تا شرایط لازم برای وقوع اقدامات و نمایشهای اجتماعی معین، بدون معرفی عناصر فرعی را که از خارج بر جامعه وارد می شوند بازآفرینی نماید.

۲۵- حمایت

اتخاذ اقداماتی با هدف پیشگیری از تعرض، استثمار یا تغییر شکل و یا هرگونه ایراد آسیب دیگر به اقدامات و نمایشهای اجتماعی که جوامع را از یکدیگر متمایز می سازند. این اقدامات باید در قالب یک استاندارد حقوقی بین المللی انجام پذیرد.

- با اشاره به اسناد بین‌المللی موجود در مورد حقوق بشر، بویژه «اعلامیه جهانی حقوق بشر» (۱۹۴۸)، «پیمان بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی» (۱۹۶۶) و «پیمان بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی» (۱۹۶۶).

- با توجه به اهمیت «میراث فرهنگی ناملموس» به عنوان انگیزه اصلی تنوع فرهنگی و ضامن توسعه پایدار به طوری که در «توصیه‌نامه ۱۹۸۹ یونسکو در مورد صیانت از فرهنگ سنتی و فولکلور»، «اعلامیه جهانی یونسکو در مورد تنوع فرهنگی» (۲۰۰۱) و «اعلامیه استانبول» (۲۰۰۲) مصوب «سومین میزگرد وزیران فرهنگ» بر آن تأکید شده است.

- با عنایت به وابستگی متقابل ریشه‌دار میان «میراث فرهنگی ناملموس» و میراث فرهنگی و طبیعی ملموس،

- با اذعان به اینکه دو جریان جهانی شدن و تغییر شکل اجتماعی، به اضافه شرایطی چون عدم بردباری که این دو پدیده برای تعامل دائمی جوامع ایجاد می‌کنند، موجب افزایش تهدیدهای مهلکی همچون زوال، کم‌اهمیت شدن و تخریب «میراث فرهنگی ناملموس» می‌شوند و این امر بخصوص به دلیل فقدان منابع لازم برای صیانت از این میراث رخ می‌دهد.

- با آگاهی از گرایش جهانی و حساسیت مشترک نسبت به صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» بشر،

- با تأیید اینکه جوامع، بویژه جوامع بومی، گروه‌ها و (در برخی موارد) افراد، نقش مهمی در تولید، صیانت، نگهداری و بازآفرینی «میراث فرهنگی ناملموس» ایفا نموده و بدین ترتیب به غنای تنوع فرهنگی و خلاقیت بشری کمک می‌کنند،

- با توجه به تأثیر عمیق فعالیت‌هایی که یونسکو در ایجاد اسناد حاوی قواعد حمایت از میراث فرهنگی بخصوص «کنوانسیون حمایت از میراث فرهنگی و طبیعی جهان» (۱۹۷۲) صورت داده است

- با توجه بیشتر به اینکه هنوز یک سند چند جانبه الزام‌آور در مورد صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» وجود ندارد،

- با عنایت به اینکه لازم است توافقات بین‌المللی، توصیه‌نامه‌ها و قطعنامه‌های فعلی مربوط به میراث فرهنگی و طبیعی قویاً بوسیله مواد و پیش‌بینی‌های قانونی جدید مربوط به «میراث فرهنگی ناملموس» غنی و تکمیل گردند،

- نظر به اینکه لازم است بخصوص نسل‌های جوانتر از اهمیت «میراث فرهنگی ناملموس» و صیانت از آن بیشتر آگاه شوند،

- با توجه به اینکه شایسته است جامعه بین‌المللی با مدد گرفتن از روحیه همکاری و کمک متقابل همراه با کشورهای متعاقد در امر صیانت از این میراث فرهنگی مشارکت نماید،

- با در نظر داشتن برنامه‌های یونسکو در خصوص «میراث فرهنگی ناملموس»، بویژه «اعلامیه شاهکارهای میراث شفاهی و ناملموس بشر»،

- با توجه به نقش ارزنده «میراث فرهنگی ناملموس» به عنوان یکی از عوامل نزدیک‌تر نمودن انسان‌ها به یکدیگر و تضمین تبادل و درک متقابل در میان آنها، کنوانسیون ذیل را در روز ۱۷ اکتبر سال ۲۰۰۳ تصویب می‌نماید:

فصل اول - مواد عمومی

ماده ۱- مقاصد کنوانسیون

مقاصد این کنوانسیون عبارتند از:

الف - صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس»،

ب - تضمین احترام به «میراث فرهنگی ناملموس» جوامع، گروه‌ها و افراد ذیربط،

پ - ارتقاء آگاهی محلی، ملی و بین‌المللی از اهمیت «میراث فرهنگی ناملموس» و تضمین درک و قدردانی متقابل از آن،

ت - تأمین همکاری و کمک بین‌المللی،

ماده ۲ - تعاریف:

از نظر این کنوانسیون:

۱- عبارت «میراث فرهنگی ناملموس» به معنای اقدامات، نمایش‌ها، ابرازها، دانش، مهارت‌ها و نیز وسایل، اشیاء، مصنوعات دستی و فضاهای فرهنگی مرتبط با آنها است که جوامع، گروه‌ها و در برخی موارد افراد، آنها را به عنوان بخشی از میراث فرهنگی خود می‌شناسند. این «میراث فرهنگی ناملموس» که از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود، مدام توسط جوامع و گروه‌ها در پاسخ به محیط، طبیعت و تاریخ آنها باز آفرینی می‌شود و حس هویت و استمرار را برایشان به ارمغان آورده و بدین ترتیب احترام به تنوع فرهنگی و خلاقیت بشری را ترویج می‌کند. در این کنوانسیون، فقط به آن قسم «میراث فرهنگی ناملموس» توجه می‌شود که با اسناد بین‌المللی حقوق بشر، و نیز با ضرورت احترام متقابل میان جوامع، گروه‌ها و افراد و لزوم توسعه پایدار منطبق باشد.

۲- «میراث فرهنگی ناملموس»، آنگونه که در بند ۱ فوق تعریف شد، در میان سایر موارد، در عرصه‌های ذیل نمودار می‌شود:

الف - سنتها و ابرازهای شفاهی شامل زبان که محملی برای «میراث فرهنگی ناملموس» به شمار می‌رود،

ب - هنرهای نمایشی،

پ - اقدامات اجتماعی، آیین‌ها و جشنواره‌ها،

ت - دانش و اقدامات مربوط به طبیعت و کیهان.

ث - مهارت در هنرهای دستی سنتی،

۳- واژه «صیانت» به معنای اقداماتی با هدف تضمین دوام «میراث فرهنگی ناملموس» شامل شناسایی، مستندسازی، تحقیق، حفظ وضع موجود، حمایت، ترویج، ارتقاء، انتقال، بخصوص از طریق آموزش رسمی و غیررسمی و نیز احیاء جنبه‌های مختلف این میراث می‌باشد.

۴- «کشورهای متعهد» عبارتند از کشورهایی که نسبت به این کنوانسیون متعهد گردیده‌اند و این کنوانسیون در آن کشورها لازم‌الاجراء است.

۵- این کنوانسیون عبارت *MUTATIS MUTANDIS* را در مورد سرزمین‌های مورد اشاره در ماده ۲۳ این کنوانسیون به کار می‌برد که مطابق شرایط مقرر در همان ماده، متعهد این کنوانسیون می‌شوند. عبارت کشورهای متعهد نیز اشاره به این سرزمین‌ها دارد.

ماده ۲- ارتباط با سایر اسناد بین‌المللی

هیچ چیز در این کنوانسیون را نمی‌توان به دو شکل ذیل تعبیر کرد:

الف - تغییر وضعیت یا کاهش سطح حمایت موردنظر در «کنوانسیون ۱۹۷۲ راجع به حمایت از میراث فرهنگی و طبیعی جهان» از «اموال میراث جهانی» که با یک مورد «میراث فرهنگی ناملموس» ارتباط مستقیم دارد.

ب - تأثیرگذاری بر حقوق و تعهدات کشورهای عضو این کنوانسیون به هرگونه سند بین‌المللی مربوط به حقوق مالکیت فکری یا استفاده از ذخایر زیست‌محیطی و اکولوژیکی.

فصل دوم - تشکیلات کنوانسیون

ماده ۴ - مجمع عمومی کشورهای متعهد

۱- بدینوسیله «مجمع عمومی کشورهای متعهد» تشکیل می‌شود که از این پس «مجمع عمومی» خوانده می‌شود. «مجمع عمومی» هیأت حاکمه این کنوانسیون است.

۲- «مجمع عمومی» باید هر دو سال یکبار یک جلسه عادی تشکیل دهد. این مجمع می‌تواند در صورت تصمیم خود یا به تقاضای «کمیته بین‌الدول صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس»» و یا درخواست حداقل یک سوم کشورهای متعهد، جلسه فوق‌العاده تشکیل دهد.

۳- «مجمع عمومی» باید «آیین‌نامه داخلی» خود را تصویب نماید.

ماده ۵- کمیته بین‌الدول صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس».

۱- بدینوسیله «کمیته بین‌الدول صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس»» در قالب یونسکو تشکیل شده و از این پس «کمیته» خوانده می‌شود. این کمیته متشکل از نمایندگان ۱۸ «کشور متعاقد» می‌باشد که این کشورها به محض لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون - طبق ماده ۲۴ توسط کشورهای متعاقد و در نشست مجمع عمومی انتخاب می‌گردند.

۲- به محض اینکه تعداد «کشورهای متعاقد» کنوانسیون به ۵۰ رسید، تعداد «کشورهای عضو کمیته» به ۲۴ کشور افزایش خواهد یافت.

ماده ۶- انتخابات و دوره‌های عضویت «کشورهای عضو کمیته»

۱- انتخاب «کشورهای عضو کمیته» باید تابع اصول نمایندگی جغرافیایی و نوبت‌بندی یکسان باشد.

۲- «کشورهای متعاقد کنوانسیون» کشورهای عضو کمیته را در نشست «مجمع عمومی» برای یک دوره ۴ ساله انتخاب می‌نمایند.

۳- در هر حال، دوره عضویت نیمی از «کشورهای عضو کمیته» که در نخستین انتخابات برگزیده شده‌اند، محدود به دو سال است. این «کشورها» باید در نخستین انتخابات به قید قرعه برگزیده شوند.

۴- مجمع عمومی باید هر دو سال یک بار نیمی از «کشورهای عضو کمیته» را تجدید نماید.

۵- مجمع عمومی همچنین باید «کشورهای عضو» را به تعداد کرسی‌های خالی انتخاب نماید.

۶- یک «کشور عضو کمیته» نمی‌تواند برای دو دوره متوالی انتخاب شود. ۷- کشورهای عضو کمیته باید نمایندگان خود را از میان افراد نیک‌صالح و ماهر در عرصه‌های گوناگون میراث فرهنگی ناملموس» برگزینند.

ماده ۷- وظایف کمیته

وظایف کمیته بدون نقض سایر امتیازات ویژه‌ای که به موجب این کنوانسیون بدان اعطا شده است عبارتند از:

الف - ترویج اهداف کنوانسیون و ترغیب و نظارت مستمر بر اجرای آنها،

ب - راهنمایی در مورد بهترین اقدامات و آرایه توصیه‌هایی در زمینه امور مربوط به حراست از «میراث فرهنگی ناملموس»

پ - تهیه پیش‌نویس طرح استفاده از ذخایر «صندوق» و تقدیم آن به مجمع عمومی جهت تصویب طبق ماده ۲۵.

ت - جستجو برای یافتن وسایل و روشهای افزایش ذخایر «صندوق» و اتخاذ اقدامات لازم بدین منظور طبق ماده

۲۵

ث - تهیه دستورات عملی برای اجرای این کنوانسیون و تقدیم آن به «مجمع عمومی» جهت تصویب،

ج - بررسی گزارش‌های تقدیم شده از سوی «کشورهای متعاقد» - طبق ماده ۲۹ - و خلاصه نمودن آنها جهت آرایه به «مجمع عمومی»

چ - بررسی تقاضاهای مربوط به بندهای ذیل این ردیف که از سوی «کشورهای متعاقد» تقدیم می‌شود و اتخاذ تصمیم در مورد آنها مطابق با معیار انتخاب هدف که توسط کمیته تعیین گشته و مجمع عمومی آن را به تصویب رسانده است.

۱- ثبت در فهرستها و پیشنهادات مذکور در مواد ۱۶ و ۱۷ و ۱۸.

۲- اعطای کمک بین‌المللی مذکور در ماده ۲۲.

ماده ۸ - روشهای کار کمیته

۱- کمیته در مقابل مجمع عمومی، پاسخگوست و باید در مورد تمام اقدامات و تصمیمات خود به آن گزارش بدهد.

۲- کمیته باید «آیین‌نامه داخلی» خود را با رأی اکثریت دو سوم «اعضاء» خود به تصویب رساند.

۳- کمیته می‌تواند هرگاه لازم تشخیص بدهد موقتاً برای موارد خاص مربوط به وظایف خود هیأت‌های مشورتی تشکیل دهد.

۴- کمیته می‌تواند از هیأت‌های عمومی یا خصوصی و نیز افراد خصوصی ذیصلاح در عرصه‌های گوناگون «میراث فرهنگی ناملموس» برای شرکت در جلسات خود دعوت به عمل آورده و با آنها در مورد موضوعات خاص مشورت نماید.

ماده ۹- به رسمیت شناختن سازمانهای مشورتی

۱- کمیته باید در مورد به رسمیت شناختن سازمانهای غیردولتی که دارای صلاحیت مورد تأیید در عرصه «میراث فرهنگی ناملموس» به عنوان یک مرجع مشورتی برای خود، به مجمع عمومی پیشنهاد بدهد.

۲- کمیته باید معیار به رسمیت شناختن فوق‌الذکر و چگونگی آن را نیز به مجمع عمومی پیشنهاد نماید.

ماده ۱۰- دبیرخانه

۱- کمیته باید از کمک «دبیرخانه یونسکو» بهره‌مند گردد.

۲- «دبیرخانه» باید مستندات «مجمع عمومی» و «کمیته» و نیز پیش‌نویس دستور کار جلسات آنها را تهیه نموده و اجرای تصمیمات آنها را تأمین نماید.

فصل سوم - صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» در سطح ملی

ماده ۱۱- نقش کشورهای متعاقد

هر کشور متعاقد باید:

الف - اقدامات لازم برای تضمین صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» موجود در سرزمین‌های تحت حاکمیت خود را اتخاذ نماید،

ب - در میان اقدامات صیانتی مذکور در بند ۲ ماده ۲، عناصر گوناگون «میراث فرهنگی ناملموس» موجود در سرزمین‌های تحت حاکمیت خود را با مشارکت جوامع، گروه‌ها و سازمانهای غیردولتی ذیربط شناسایی و تعریف نماید.

ماده ۱۲- فهرست‌ها

۱- به منظور تضمین شناسایی با هدف صیانت، هر «کشور متعاقد» باید به شیوه‌ای منطبق با وضعیت خود، یک یا چند فهرست از «میراث فرهنگی ناملموس» موجود در سرزمین‌های تحت حاکمیت خود را تهیه نماید. این فهرست‌ها باید به طور منظم به روز گردند.

۲- هر «کشور متعاقد» باید هنگام تقدیم گزارش دوره‌ای خود به کمیته - مذکور در ماده ۲۹ - اطلاعات مرتبط با این فهرست‌ها را ارائه نماید.

ماده ۱۳ - سایر اقدامات مربوط به صیانت

هر کشور متعاقد باید به منظور تأمین صیانت، توسعه و ترویج «میراث فرهنگی ناملموس» موجود در سرزمین‌های تحت حاکمیت خود، تلاش نماید:

الف - یک سیاست عمومی با هدف ترویج کارکرد «میراث فرهنگی ناملموس» در جامعه و لحاظ امر صیانت از این میراث در برنامه‌ریزی‌های خود، اتخاذ نماید،

ب - یک یا چند هیأت ذیصلاح برای صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» موجود در سرزمین‌های خود را معرفی نموده و یا تشکیل دهد،

پ - مطالعات علمی، فنی و هنری و نیز روشهای تحقیق را با قصد حراست مؤثر از «میراث فرهنگی ناملموس» بویژه «میراث فرهنگی ناملموس» در معرض خطر را ترویج نموده و مساعدت نماید.

ت - اقدامات حقوقی، فنی، اجرایی و مالی را با اهداف ذیل اتخاذ نماید:

۱- مساعدت در زمینه ایجاد یا تقویت مؤسساتی جهت آموزش مدیریت فرهنگی ناملموس و انتقال آن میراث از طریق نشست‌های بحث و تبادل نظر و فضاهایی که برای اجرا یا ابراز آن میراث طراحی شده‌اند.

۲- تدارک دسترسی به «میراث فرهنگی ناملموس» و تسهیل دسترسی به جنبه‌های خاص این میراث.

۳- تأسیس مؤسسات مستندسازی «میراث فرهنگی ناملموس» و تسهیل دسترسی به آنها.

ماده ۱۴- آموزش، افزایش آگاهی و ظرفیت سازی

هر کشور عضو باید با استفاده از طرق مقتضی تلاش نماید تا:

الف - تأیید، احترام و ارتقاء «میراث فرهنگی ناملموس» را در جامعه و بخصوص از طریق ذیل تأمین نماید:

۱- برنامه‌های مربوط به آموزش، افزایش آگاهی و

اطلاع‌رسانی جهت عموم مردم و بخصوص جوانان،

۲- برنامه‌های خاص آموزشی و تربیتی در جوامع و گروه‌های زیربند،

۳- فعالیتهای مربوط به ظرفیت‌سازی برای صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» بویژه مدیریت و تحقیق علمی،

۴- روش‌های غیررسمی انتقال دانش،

ب - عموم مردم را از خطرات پیش روی این میراث، و نیز اقداماتی که در قالب این کنوانسیون انجام می‌شود، آگاه نگه دارد،

ج - آموزش برای حمایت از فضاهای طبیعی و اماکن یادبودی که وجودشان برای ابراز «میراث فرهنگی ناملموس» لازم است، ترویج نماید.

ماده ۱۵ - مشارکت جوامع، گروه‌ها و افراد

هر «کشور متعهد» باید در چارچوب فعالیتهای صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» خود، تلاش نماید مشارکت جوامع،

گروه‌ها و در برخی موارد افرادی که میراث ناملموس را خلق کرده، نگهداری نموده و منتقل می‌کنند را در وسیع‌ترین حد ممکن تضمین نموده و آنها را فعالانه در مدیریت این میراث دخالت دهد.

فصل چهارم - صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» در سطح

بین‌المللی

ماده ۱۶ - فهرست نمونه «میراث فرهنگی ناملموس» بشر

۱- کمیته باید برای تضمین نمایانتر شدن «میراث فرهنگی ناملموس» و آگاهی از اهمیت آن و ترغیب گفتگو با رعایت تنوع فرهنگی، براساس پیشنهاد «کشورهای متعهد» زیربند، یک «فهرست نمونه از «میراث فرهنگی ناملموس» بشر» ایجاد نموده، به روز نگه داشته و منتشر نماید.

۲- کمیته باید معیار ایجاد، به روز نمودن و انتشار فهرست نمونه را تنظیم و مجمع عمومی آن را تصویب نماید.

ماده ۱۷ - فهرست «میراث فرهنگی ناملموس» نیازمند صیانت فوری

۱- کمیته باید با قصد اتخاذ اقدامات صیانتی مناسب، «فهرست «میراث فرهنگی ناملموس» نیازمند صیانت فوری» را ایجاد نموده، به روز نگه داشته و منتشر نماید و میراث موردنظر را با درخواست «کشور متعهد» زیربند در این «فهرست» ثبت نماید.

۲- لازم است کمیته معیار ایجاد، به روز کردن و انتشار فهرست موردنظر را تنظیم نماید و مجمع عمومی آن را تصویب کند.

۳- در مواقعی که فوریت فوق‌العاده وجود دارد - که البته معیار واقعی آن باید از سوی کمیته پیشنهاد و توسط مجمع عمومی به تصویب برسد - کمیته می‌تواند با مشورت «کشور متعهد» زیربند هر مورد میراث مربوطه را در «فهرست» مذکور در بند ۱ این ماده به ثبت رساند.

ماده ۱۸- برنامه‌ها، طرح‌ها و فعالیت‌های صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس»

۱- کمیته باید براساس پیشنهادهای تقدیم شده از سوی «کشورهای متعاقد» و طبق معیاری که توسط کمیته تعیین شده و بوسیله «مجمع عمومی» به تصویب رسیده است، در دوره‌های معین آن دسته از برنامه‌ها، طرح‌ها و فعالیت‌های منطقه‌ای و نیمه‌منطقه‌ای مربوط به صیانت از این میراث که به نظر می‌رسد اصول و اهداف این کنوانسیون را به بهترین وجه ممکن منعکس ساخته و منطبق با نیازهای مختص کشورهای در حال توسعه است، انتخاب و ترویج نماید.

۲- بدین منظور کمیته باید درخواست‌های کمک بین‌المللی کشورهای متعاقد برای تهیه این پیشهادات را دریافت، بررسی و تصویب نماید.

۳- کمیته باید در اجرای این طرح‌ها، برنامه‌ها و فعالیتها از طریق نشر بهترین اقدامات با استفاده از طرق و روشهایی که خود تعیین می‌کند، همراهی نماید.

فصل پنجم - همکاری و کمک بین‌المللی

ماده ۱۹ - همکاری

۱- از نظر این کنوانسیون، همکاری بین‌المللی، در کنار سایر موارد، شامل تبادلات اطلاعات و تجربه، ابتکارات مشترک و ایجاد مکانیسم کمک به کشورهای متعاقد در تلاش آنها برای صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» است.

۲- «کشورهای متعاقد» بدون ایراد خدشه نسبت به قانونگذاری ملی و قوانین و اقدامات عرف خود، می‌پذیرند که صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» مورد توجه و علاقه کلی بشریت است و لذا متعهد می‌شوند در سطوح دوجانبه، نیمه‌منطقه‌ای، منطقه‌ای و بین‌المللی با یکدیگر همکاری نمایند.

ماده ۲۰- مقاصد کمک بین‌المللی

کمک بین‌المللی را می‌توان با مقاصد ذیل اعطاء کرد:

الف - صیانت از میراث ثبت شده در «فهرست میراث فرهنگی نیازمند صیانت فوری»،

ب - تهیه فهرستهای مذکور در مواد ۱۱ و ۱۲،

پ - تقویت برنامه‌ها، طرح‌ها و فعالیتهای انجام شده در سطوح ملی، نیمه‌منطقه‌ای و منطقه‌ای با هدف صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس»،

ت - هر مقصود دیگری که کمیته لازم تشخیص بدهد.

ماده ۲۱ - اشکال کمک بین‌المللی

کمکی که از سوی کمیته به یک «کشور متعاقد» اعطاء می‌شود باید طبق دستورهای عملی تهیه شده موضوع ماده ۷ و با توافق مذکور در ماده ۲۴ بوده و می‌تواند به اشکال ذیل باشد:

الف - مطالعات مربوط به جنبه‌های گوناگون صیانت

ب - تأمین کارشناسان و شاغلین در حرف مربوطه،

پ - آموزش همه کارکنان لازم،

ت - تنظیم استانداردها و سایر اقدامات،

ث - ایجاد و عملی نمودن زیرساخت‌ها،

ج - تأمین تجهیزات و دانش مربوطه،

چ - سایر اشکال کمک مالی و فنی (در صورت اقتضا) از جمله

اعطای وامهای کم‌بهره و هدایا

ماده ۲۲ - شرایط حاکم بر کمک بین‌المللی

۱- کمیته باید روال بررسی تقاضاهای دریافت کمک بین‌المللی را اتخاذ نموده و اطلاعاتی که لازم است، همراه با این تقاضاها ارایه شود از جمله اقدامات قابل پیش‌بینی آتی، مصاحبه‌های لازم همراه با برآورد هزینه آنها را مشخص نماید.

۲- کمیته باید بررسی تقاضاهای کمک در مواقع اضطراری را در اولویت قرار دهد.

۳- کمیته باید قبل از تصمیم‌گیری مطالعات و مشورت‌هایی را که لازم تشخیص می‌دهد، انجام دهد.

ماده ۲۳ - تقاضای کمک بین‌المللی

۱- هر کشور متعاقد می‌تواند درخواست دریافت کمک بین‌المللی مربوط به صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» موجود در سرزمین‌های خود را به کمیته تقدیم نماید.

۲- دو یا چند «کشور متعاقد» می‌توانند درخواست‌های خود را مشترکاً به کمیته ارایه دهند.

۳- لازم است اطلاعات قید شده در بند ۱ ماده ۲۲ و اسناد لازم نیز همراه با درخواست ارایه گردد.

ماده ۲۴- نقش کشورهای متعاقد ذینفع

۱- طبق مفاد این کنوانسیون، کمک بین‌المللی اعطاء شده باید با توافق حاصله میان «کشور متعاقد» ذینفع و کمیته تنظیم گردد.

۲- به عنوان یک قاعده کلی «کشور متعاقد» ذینفع باید با توجه به محدودیت‌های منابع خود، در هزینه اقدامات صیانتی که به خاطر آن کمک بین‌المللی ارایه شود، مشارکت نماید.

۳- کشور متعاقد ذینفع باید به کمیته در مورد نحوه استفاده از کمک اعطاء شده برای صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس» خود، گزارش بدهد.

فصل ششم - صندوق «میراث فرهنگی ناملموس»

ماده ۲۵ - ماهیت و ذخایر صندوق

۱- بدینوسیله «صندوق صیانت از «میراث فرهنگی ناملموس»» تشکیل شده و از این پس «صندوق» خوانده می‌شود.

۲- «صندوق» شامل صندوقهای امانی است که مطابق «قواعد مالی یونسکو» تشکیل می‌شوند.

۳- ذخایر صندوق شامل موارد ذیل است:

الف - سهمیه‌های ارایه شده از جانب «کشورهای متعاقد»

ب - وجوهی که «کنفرانس عمومی یونسکو» بدین منظور اختصاص می‌دهد،

پ - کمکها، هدایا و وصایایی که توسط:

اول - سایر «کشورها»،

دوم - سازمانها و برنامه‌های تحت پوشش سازمان ملل متحد بخصوص «برنامه توسعه ملل متحد» و نیز سایر سازمان‌های بین‌المللی،

۲- تشکلهای عمومی یا خصوصی یا افراد،

ت - هرگونه نفع حاصله از ذخایر صندوق

ث - عواید حاصله از برنامه‌های نمایش مجموعه‌ها و سایر رویدادهایی که به منظور کسب درآمد برای صندوق برگزار می‌شود،

ج - سایر ذخایری که طبق قواعد و مقررات صندوق - که توسط کمیته طراحی می‌شود - مجاز شناخته شده است.

۴- اتخاذ تصمیم در مورد استفاده از ذخایر صندوق توسط کمیته باید بر اساس رهنمودهای مجمع عمومی صورت گیرد.

۵- کمیته می‌تواند سهمیه‌ها و سایر اشکال کمک برای مقاصد عمومی و اختصاصی مربوط به طرح‌های خاص را مشروط بر اینکه طرح‌های موردنظر را تصویب نموده باشد، بپذیرد.

۶- تحت هیچ شرایط سیاسی، اقتصادی و غیره که منطبق با اهداف این کنوانسیون نباشد، نمی‌تواند به «صندوق» کمک مالی نمود.

ماده ۲۶- سهمیه‌های «کشورهای متعاقد»

۱- «کشورهای متعاقد» این کنوانسیون تعهد می‌نمایند،

صرف‌نظر از هرگونه کمک دیگر، حداقل هر دو سال یک بار مبلغی را به عنوان سهمیه خود به صندوق بپردازند. میزان این سهمیه به صورت درصد ثابت و مناسب برای تمام کشورها

است و توسط «مجمع عمومی» تعیین می‌شود. این تصمیم

«مجمع عمومی» باید توسط اکثریت «کشورهای متعاقد»

حاضر و رأی‌دهنده‌ای که اعلام مذکور در بند ۲ این ماده را انجام نداده‌اند اتخاذ گردد. سهمیه «کشور متعاقد» به هیچ عنوان نباید بیشتر از یک درصد سهمیه آن در بودجه منظم یونسکو باشد.

۲- به هر حال، هر کشور موردنظر در ماده ۲۲ یا ماده ۲۳ این کنوانسیون می‌تواند در زمان تودیع اسناد تصویب، پذیرش قبولی یا الحاق اعلام نماید که مقید به مفاد بند ۱ این ماده نمی‌باشد.

۳- هر «کشور متعهد این کنوانسیون» که اعلام موردنظر در بند ۲ این ماده را صورت داده است باید دبیرکل یونسکو را از انصراف خود نسبت به اعلام موردنظر مطلع سازد. در هر حال انصراف از این اعلام، نباید تا تاریخ افتتاح «مجمع عمومی» آتی بر سهمیه آن کشور اثر بگذارد.

۴- برای اینکه کمیته قادر به طراحی مؤثر عملیات خود گردد، کشورهای متعهد این کنوانسیون که اعلام مذکور در بند ۲ این ماده را صورت داده‌اند، باید به طور منظم و حداقل هر دو سال یکبار مبلغی را که حتی‌الامکان نزدیک به میزان سهمیه‌هایی است که در صورت تعهد آنها به مفاد بند ۱ این ماده می‌بایست می‌پرداختند، بپردازد.

۵- هر «کشور متعهد این کنوانسیون» که سهمیه اجباری یا اختیاری خود برای سال جاری یا یک سال قبل را نپرداخته است، شایسته «عضویت در کمیته» نیست، این ماده در مورد انتخابات اول اجرا نمی‌شود. دوره مأموریت هر کشور موردنظر در این ماده که از قبل عضو کمیته بوده است باید در زمان انتخابات موردنظر در ماده ۶ این کنوانسیون به پایان رسد.

۲۷- کمک‌های اختیاری اضافی به صندوق «کشورهای متعهد» که مایلند علاوه بر سهمیه مذکور در ماده ۲۶، کمک‌های اختیاری به صندوق بنمایند باید در اسرع زمان ممکن، کمیته را از تصمیم خود مطلع سازند تا کمیته بتواند برنامه عملیات منطق با آن را طراحی نماید.

ماده ۲۸ - سایر فعالیت‌های مربوط به افزایش بودجه صندوق

«کشورهای متعهد» باید تا حد امکان از فعالیت‌های بین‌المللی که در راستای افزایش موجودی صندوق تحت نظارت یونسکو سازماندهی می‌شود، حمایت نمایند.

فصل هفتم - گزارشها

ماده ۲۹ - گزارشهای «کشورهای متعهد»

«کشورهای متعهد» باید با توجه به اشکال و نوبت‌بندی از پیش تعیین شده توسط کمیته، در مورد همه اقدامات قانونگذاری، اصلاح و غیره که برای اجرای این کنوانسیون اتخاذ کرده‌اند، به کمیته گزارش بدهند.

ماده ۳۰ - گزارش‌ها توسط کمیته

۱- کمیته باید گزارشی مبتنی بر فعالیت‌های خود و گزارش‌های «کشورهای متعهد» - موردنظر در ماده ۲۹ - را تهیه و در نشست‌های مجمع عمومی به آن تقدیم نماید.

۲- این گزارش باید به ملاحظه کنفرانس عمومی یونسکو رسانده شود.

فصل هشتم - ماده انتقالی

ماده ۳۱ - ارتباط با «اعلامیه شاهکارهای میراث فرهنگی شفاهی و ناملموس بشر»

۱- کمیته باید مواردی که قبل از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون «شاهکارهای میراث فرهنگی شفاهی و ناملموس بشر» اعلام شده‌اند را در «فهرست نمونه «میراث فرهنگی ناملموس» بشر» بگنجانند.

۲- اقدام مذکور در بند ۱ به هیچ عنوان نباید بدون توجه به معیار مربوط به ثبت موارد آتی که توسط کمیته و مطابق بند ۲ ماه ۱۶ ایجاد خواهد شد، صورت گیرد.

۳- پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون، اعلام دیگری مجاز نخواهد بود.

فصل نهم - مواد نهایی

ماده ۲۲ - تصویب و پذیرش یا قبولی

قرار می‌گیرد، تعهدات دولت فدرال یا مرکزی همان است که در مورد «کشورهای متعاهد» غیرفدرال صادق است.

۱- این کنوانسیون باید مورد تصویب، پذیرش یا قبولی کشورهای عضو یونسکو و مطابق با تشریفات قانونی مخصوص آنها قرار گیرد.

ب - با توجه به مفاد این کنوانسیون، که اجرای آن تحت حاکمیت حوزه قضایی، «حکومت‌های» منفرد، کشورها، ایالات یا کانتون‌ها که برای اتخاذ اقدامات قانونگذاری متعهد به سیستم قانون اساسی فدراسیون نیستند، دولت فدرال باید مقامات ذیصلاح این گونه «حکومت‌ها»، کشورها، ایالات یا کانتون‌ها را از مفاد مذکور مطلع ساخته و به کارگیری آنها را توصیه نماید.

۲- اسناد تصویب، پذیرش یا قبولی کنوانسیون باید نزد دبیرکل یونسکو تودیع گردد.

ماده ۲۳ - الحاق

۱- همه کشورهای غیرعضو یونسکو که کنفرانس عمومی یونسکو آنها را به الحاق به این کنوانسیون دعوت نموده است باید بتوانند به این کنوانسیون ملحق گردند.

ماده ۳۶ - خروج از کنوانسیون

۱- هر «کشور متعاهد» می‌تواند از این کنوانسیون خارج شود.
۲- انصراف باید طی یک سند مکتوب اعلام شود و سند مربوطه نزد دبیرکل یونسکو تودیع گردد.
۳- خروج از کنوانسیون باید ۱۲ ماه پس از وصول سند مربوطه مؤثر گردد. این امر به هیچ عنوان بر تعهدات مالی «کشور متعاهد» خارج شده تا زمانی که کناره‌گیری از کنوانسیون مؤثر نشده است، تأثیر نخواهد گذارد.

۲- این کنوانسیون باید همچنین برای الحاق سرزمین‌هایی که از خود مختاری داخلی که سازمان ملل نیز آن را به رسمیت شناخته است، برخوردارند، اما استقلال کامل مذکور در قطعنامه ۱۵۱۴ (پانزدهم) مجمع عمومی را دارا نیستند و در مورد مسایل تحت پوشش این کنوانسیون صلاحیت دارند، از جمله صلاحیت ورود به عهدنامه‌ها برحسب اینگونه موضوعات، مفتوح باشد.

۳- سند الحاق باید نزد دبیرکل یونسکو تودیع گردد.

ماده ۳۷ - وظایف مربوط به تودیع اسناد

دبیرکل یونسکو که اسناد نزد وی نگهداری می‌شود باید «کشورهای عضو» آن سازمان، کشورهای غیر عضو سازمان مذکور در ماده ۲۳ و نیز سازمان ملل متحد را از تودیع تمام اسناد تصویب، پذیرش، یا الحاق مذکور در مواد ۲۲ و ۲۳ و انصراف مذکور در ماده ۳۶ مطلع سازد.

ماده ۳۴ - لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون

این کنوانسیون باید سه ماه پس از تاریخ تودیع سی‌امین سد تصویب، پذیرش، یا الحاق البته فقط در مورد آن دسته از کشورهایی که اسناد مربوطه تصویب، پذیرش یا الحاق را در آن تاریخ یا قبل از آن تودیع کرده‌اند لازم‌الاجرا گردد.

ماده ۲۸ - اصلاحات

۱- «کشور متعاهد» می‌تواند کتباً اصلاحات این کنوانسیون را به دبیرکل پیشنهاد نماید. دبیرکل باید این پیشنهاد کتبی را میان تمام «کشورهای متعاهد» توزیع نماید. اگر در طی ۶ ماه از تاریخ توزیع، کمتر از نصف «کشورهای متعاهد» به این تقاضا پاسخ ندهند، دبیرکل باید پیشنهاد مربوطه را به «مجمع

ماده ۳۵ - سیستم‌های فدرال یا غیرمتمرکز

مواد ذیل باید در مورد آن دسته از «کشورهای متعاهد» که سیستم قانونی اساسی فدرال یا غیرمتمرکز دارند اعمال شود:
الف - با توجه به مفاد این کنوانسیون، که اجرای آن تحت حاکمیت حوزه قضایی فدرال یا قدرت قانونگذاری مرکزی

عمومی» آتی ارایه نماید تا مورد بحث و بررسی و تصویب احتمالی قرار گیرد.

۲- این اصلاحات باید مورد تصویب دو سوم اکثریت «کشورهای متعهد» حاضر و رأی‌دهنده قرار گیرد.

۳- اصلاحات مربوطه به محض تصویب، باید به «کشورهای متعهد» تقدیم گردد تا آن را مورد تصویب، پذیرش قبولی یا الحاق قرار دهند.

۴- این اصلاحات فقط در مورد «کشورهای متعهدی» که آنها را تصویب کرده مورد پذیرش قرار داده یا به آن ملحق شده‌اند، سه ماه پس از تودیع اسناد مورد اشاره در بند ۳ این ماده از سوی دو سوم کشورهای متعهد، لازم‌الاجرا است. پس از آن، اصلاحات مربوطه برای هر «کشور متعهدی» که آنها را تصویب نموده، مورد پذیرش قرار داده یا به آن ملحق شده است، سه ماه پس از تاریخ تودیع اسناد تصویب، پذیرش یا الحاق مربوطه توسط آن «کشور متعهد» لازم‌الاجرا خواهد بود.

۵- روال مذکور در بندهای ۳ و ۴ در مورد اصلاحات ماده ۵

راجع به تعداد «کشورهای عضو کمیته» قابل اجرا نخواهد بود. این اصلاحات باید در زمانی که اتخاذ شوند، لازم‌الاجرا گردد.
۶- کشوری که پس از لازم‌الاجرا شدن اصلاحات مطابق با بند ۴ این ماده به کنوانسیون می‌پیوندد یا:
الف - «کشور متعهد» به کنوانسیون با اصلاح شده است، و یا
ب - «کشور متعهد» به کنوانسیون قبل از اصلاحات بوده و متعهد به این اصلاحات نمی‌باشد.

ماده ۳۹- متون معتبر

این کنوانسیون به زبانهای عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی تنظیم شده و هر ۶ متن اعتبار یکسان دارند.

ماده ۴۰ - ثبت

این کنوانسیون باید طبق ماده ۱۰۲ «منشور ملل متحد» به تقاضای دبیرکل یونسکو در دبیرخانه سازمان ملل متحد ثبت گردد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی